

Aan

Staatssecretaris JPS

Deadline: 12 december
2025

nota

TER BESLISSING

Advies ZonMw over vervolgonderzoek naar de
leeftijdsgrens in de Wet donorgegevens kunstmatige

Datum
20 november 2025

Kenmerk
4250188-1090254-PG

Bijlage(n)
4

1. Aanleiding

Uw ambtsvoorganger heeft ZonMw gevraagd in gesprek te gaan met onderzoekers en veldpartijen om te bepalen wanneer een onderzoek naar het loslaten of aanpassen van de leeftijdsgrens in de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting (Wdkb) het beste uitgevoerd kan worden en in welke vorm. Conform een eerder gedane toezegging¹ licht u in de Kamerbrief het ZonMw-advies en het vervolgproces toe. Daarbij deelt u de stukken die ZonMw heeft opgeleverd met de Tweede Kamer.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met verzending van het advies van ZonMw naar de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

ZonMw adviseert geen nader onderzoek uit te voeren naar de behoeften van donorkinderen, ouders en donoren en betrokken gezinsleden ten aanzien van het loslaten of aanpassen van de leeftijdsgrens voor het verstrekken van persoonsidentificerende donorgegevens van 16 jaar in de Wdkb. Vervolgonderzoek zou moeten focussen op uitvoering van nieuw beleid (het loslaten van de leeftijdsgrens van 16 jaar) en de wijze van uitvoering nadat de leeftijdsgrenzen zijn losgelaten. Hierbij werd het belang van een adaptieve benadering (of: 'lerende praktijk') benadrukt, aangezien de praktijk rondom donorconceptie voortdurend in beweging is en beleid daarop moet kunnen inspelen.

Uit het advies van ZonMw blijkt dat er geen draagvlak is bij stakeholders en onderzoeksexperts om de huidige leeftijdsgrens van 16 jaar voor het aanvragen van persoonsidentificerende gegevens van de donor in de Wdkb te behouden. In de brief geeft u aan dat een eventuele wetswijziging van de leeftijdsgrens en invulling over een eventueel vervolgonderzoek aan een volgend kabinet is. U geeft aan alvast te verkennen hoe een 'lerende praktijk' gecreëerd kan worden, waarbij beleid sneller kan inspelen op nieuwe ontwikkelingen.

¹ Kamerstukken II 2024/2025, 30486, nr. 37.

4. Toelichting

Datum

20 november 2025

Kenmerk

4250188-1090254-PG

a. Draagvlak politiek

De aangenomen motie-Bevers (VVD), die tijdens het tweeminutendebat van 11 december 2024 is ingediend, verzoekt de regering 'geen verdere stappen te zetten en de leeftijdsgrenzen in de wet niet aan te passen, totdat meer inzicht is verkregen in de ervaring en behoeften van donorkinderen, ouders, donoren en de betrokken gezinnen'.² De motie was mede ingediend door de fracties van de ChristenUnie, SGP en JA21. PVV, NSC, BBB, CDA, Denk en FVD stemden voor de motie en GroenLinks-PvdA, D66, SP, PvdD en Volt stemden tegen.

Tijdens ditzelfde tweeminutendebat diende Kamerlid Paulusma (D66) een motie in die de regering verzoekt 'toe te werken naar het loslaten van de leeftijdsgrenzen binnen de Wdkb' en 'bij de uitvoering mogelijkheden beschikbaar te stellen voor het bieden van adequate voorlichting aan donorkinderen, ouders en donoren'. De leden van de fracties GroenLinks-PvdA, de PvdD en Volt stemden voor. De leden van overige fracties stemden tegen, de motie is daarmee verworpen.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Uit de bijeenkomsten die ZonMw heeft georganiseerd, blijkt dat er onder de meerderheid van onderzoekersexperts en stakeholders geen draagvlak is om de leeftijdsgrens van 16 jaar in de Wdkb te behouden.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

N.v.t.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

N.v.t.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Er is, waar relevant, afgestemd met Fiom.

h. Toezeggingen

Middels de Kamerbrief en verzending van het ZonMw-advies wordt de toezegging om voor het einde van het jaar de Tweede Kamer te informeren over de plannen voor vervolgonderzoek naar het vervallen van de leeftijdsgrens van 16 jaar in de Wdkb afgedaan.

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

² Kamerstukken II 2024/2025, 30486, nr. 36.